

Fővárosi Ítéltábla
2.Kf.27.463/2009/5.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Gáts Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Gáts Andrea ügyvéd által képviselt Magyar Építész Kamara (Budapest) felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, Hiv.sz.:Vj-201/2005.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. évi szeptember hó 1. napján kelt 11.K.31.445/2008/11. számú ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2010. évi március hó 24. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (azaz huszonötezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes - perrel érintett időszakot megelőző időben hatályos - szabályzatának értelmében az, aki az ajánlott minimál árak alatt vállalt tervezést, etikai vétséget követett el. Az alperes a Vj-136/1999. szám alatt indított versenyfelügyeleti eljárás során közölte a felperessel, hogy a vizsgált szabályzatok erre vonatkozó rendelkezéseit jogsértőnek tekinti. A felperes - élve az alperes által kínált lehetőséggel - a kifogásolt

rendeleteket a szabályzatokból kivette. Erre tekintettel az alperes a versenyfelügyeleti eljárást érdemi döntés nélkül, megszüntette.

Az alperes a 2005. november 21. napján indított versenyfelügyeleti eljárás eredményeként a 2007. december 11. napján kelt Vj-201/2005/21. számú határozatában megállapította, hogy a felperes Etikai-fegyelmi Szabályzata 2003. március 1-jétől 2005. január 31-ig hatályos változatának 3.8. pontja, a 2003. március 1-jétől 2005. január 31-ig hatályos Díjszámítási Szabályzat Előszavának 6., 9. és 13. bekezdésében, a IV. rész 3. bekezdésében meghatározott rendelkezések, a 2005. február 1-jétől hatályos Díjszámítási Szabályzat Előszavának 6. bekezdése és a 9. bekezdésében szereplő rendelkezés, továbbá a Versenyszabályzat tervezetének 29.2.d), e), f), pontjainak meghatározott rendelkezései, valamint az Etikai-fegyelmi Szabályzat 4.1. pontja, mindezekon túl a határozathozatal idején hatályos Díjszámítási Szabályzat Előszavának 9. bekezdése és az Etikai-fegyelmi Szabályzatának II. fejezet 6. címének 6.1. pontja a verseny korlátozására alkalmas rendelkezések. A hatályos szabályzatok jogsértő rendelkezései alkalmazásának megtiltása mellett a felperest 5Mft bírsággal sújtotta.

A határozat indokolásában az alperes megállapította, hogy az Etikai-fegyelmi Szabályzat - a Vj-136/1999. számú versenyfelügyeleti eljárásban már jogsértőnek ítélt rendelkezéssel azonos szövegű - 3.8. pontja alapján az építészek honoráriumának megállapításánál a Díjszámítási Szabályzatot kötelezően kellett alkalmazni, az attól való eltérés etikai-fegyelmi eljárást vonhatott maga után. A felperes nyilvánvaló célja az volt, hogy a tagok a Díjszámítási Szabályzatban szereplő ajánlások figyelembevételével kössék meg a megbízási szerződéseiket. A Versenyszabályzat tervezetét nem tekintette csupán munkaanyagának, mert azt a tagok széles köre megismerhette, és a felperesi köztestület piacszabályozó szerepében bízva feltételezhatték, hogy az abban foglaltak iránymutatásul szolgálnak számukra. A gazdasági verseny befolyásolására alkalmas szándékegységre tekintettel a konkrét formai megnevezésnek nem tulajdonított jelentőséget. A 29.2.d) pont azért alkalmas versenykorlátozó hatás kiváltására, mert a Díjszámítási Szabályzattól való eltérést szigorú korlátok közé szorítja, ezáltal közvetett módon árrögzítést eredményez. A 29.2.e) és f) pontok pedig azért alkalmasak az árak közvetett meghatározására, sőt mesterségesen magasán tartására is, mert a rendelkezések értelmében a költséghatékonyabban vagy gyorsabban dolgozó építészek is csak bizonyos szintig mehetnek a meghatározott árak alá, azon túl tettük minősített etikai vétségnek minősülhet. Az Etikai-fegyelmi Szabályzat 4.1. pontjában foglalt rendelkezés az árlejtés típusú árverseny esetén alkalmas arra, hogy a versengő építészeket visszatartsa egy bizonyos árszint alatti ajánlattételtől. Mindezek alapján a felperes kifogásolt döntései az Európai Közösséget létrehozó Szerződés (a továbbiakban: EK-Szerződés) 81. cikkének (1) bekezdésében, valamint köztestületi döntéseként a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-ának (1) bekezdésében nevesített tilalmakba ütköznek, a mentesüléshez szükséges, a Tpv. 17. §-ában foglalt konjunktív feltételek pedig nem teljesülnek maradéktalanul. Az alperes a bírság kiszabása során figyelembe vette, hogy a felperes lefedi az egész szakmát, de azt is, hogy a felperesnek egy erősen változó jogszabályi környezetben kellett a szabályzatalkotó tevékenységét megvalósítania,

amely változásokat az Európai Unió csatlakozás felgyorsított. A bírság összegét a Tpv. 78. §-ának (3) bekezdése alapján, illetve a Versenytanács Elnöke által a bírság összegének megállapításáról szóló 2/2003. számú Közleményben (a továbbiakban: Közlemény) foglalt versenytanácsi gyakorlat elveinek figyelembevételével állapította meg. Hitelt érdemlő adatok hiányában a felperes által közölt előző évi nettó árbevétel - költségvetési céltámogatások levonása után fennmaradó - összegét tekintette releváns forgalomnak. A jogsértés súlya körében figyelembe vette, hogy az árak rögzítése kőkemény versenykorlátozás. Emellett értékelte, hogy a felperes jogszabályi kötelezés alapján alkotott díjszabást, annak kereteit lépte túl. A jogsértés piaci hatása tekintetében kiemelte, hogy minden építész tevékenységet folytató személy nyilvántartott tagja a felperesnek, a megrendelők elsősorban többsége a felperes tagjainak szolgáltatását veszi igénybe, a szabályzatok széles körben eljutottak a tagokhoz. Emellett figyelemmel volt arra, hogy versenykorlátozás ténylegesen nem valósult meg, az építésszek nem feltétlenül a díjszabásban meghatározott árakat alkalmazták, ám viszonyítási alapként mégis funkcionáltak. Bírságcsökkentő tényezőként értékelte, hogy az Európai Építésszek Tanácsa tagszervezeteknek szóló felhívása hozzájárulhatott ahhoz, hogy a felperes nehezebben ismerje fel a magatartása versenyjogba ütköző voltát, és azt is, hogy az érintett rendelkezések megsértése miatt ténylegesen nem folytatott egyetlen taggal szemben sem etikai-fegyelmi eljárást. Enyhítő körülmény az is, hogy az Előszóban található rendelkezések hatása kisebb mértékű lehet, mint a tételes rendelkezéseké, illetve, hogy a Díjszámítási Szabályzat indokolása utal a díjszámítás ajánlott jellegére. A felperes javára értékelte továbbá, hogy a kifogásolt rendelkezéseket a honlapról eltávolította és hivatalosan is módosította az Etikai-fegyelmi Szabályzatot. Ugyanakkor a felperes visszaesőnek minősül, tudnia kellett, hogy a kifogásolt részek versenyjogi szempontból aggályosak, a korábbi versenyfelügyeleti eljárásra tekintettel tett vállalása ennek ellenére csak egy évre szólt. A felperes mulasztásából fakadó technikai problémákból viszont következik az is, hogy nem tudatosan helyezkedett szembe az alperesi állásponttal.

A jogerős határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetében a felperes elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatását; a bírság mellőzését illetve jelentős mértékű csökkentését kérte. Előadta, hogy a versenyfelügyeleti eljárás rendkívüli módon elhúzódott. Annak során az alperessel együttműködött, a vitatott rendelkezések módosítása céljából rendkívüli közgyűlést hívott össze, a szabályzatokat módosította. A vizsgálati jelentés alapján okkal remélhette, hogy jogsértés nem kerül megállapításra. Az alperes eljárása sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 4. §-ának (1) bekezdését és a 7. §-ában foglaltakat, továbbá a Tpv. 63. §-ának (1) bekezdését, (2) bekezdésének b) pontját, továbbá a Tpv. 72. §-ának (1) bekezdés a), b), és c), pontjaiban foglaltakat. Állította, hogy szándéka nem az árak rögzítése volt, amit igazol az is, hogy a kifogásolt rendelkezésektől való eltérést egyetlen esetben sem szankcionálta. Álláspontja szerint az alperes nem bizonyította sem a versenykorlátozó cél megvalósulását, sem azt, hogy a kifogásolt rendelkezések egyáltalán alkalmasak a verseny korlátozására, de még csak azt sem, hogy a célja ténylegesen az árak rögzítése lett volna. Hangsúlyozta, hogy a fogyasztóhoz jutott társadalmi előnyként kellett volna figyelembe venni, hogy az általa készített dokumentumok szabályozási hiányt pótolnak. A bírság méltánytalanul magas

és eltúlzott mértékű. Az alperes által hiányolt adatszolgáltatásra felhívást nem kapott. Állította, hogy a törvényi maximumot megközelítő mértékű bírság kiszabását az alperes a határozathozatal időpontjában fennálló ajánlás jellegű szabályzati előszó jogellenességére alapította, az egyéb kifogásolt rendelkezések az eljárás megindítása, illetve a határozathozatal időpontjában, már nem voltak hatályban. Az alperes nem értékelte, hogy magatartása által a fogyasztói érdekek nem sérültek, sőt az elérhető előnyök túlnyomó része a fogyasztókhöz jutott és hogy a Díjszámítási és Versenyszabályzat megalkotására törvényes kötelezettsége volt. Tevőleges jóvátételt tanúsított, a feltárt jogsértések reparálását jegyzőkönyvben vállalta, a jogsértésben külső tényezők is közrehatottak.

Az alperes a határozatban foglaltak fenntartása mellett kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolásában - utalással a Ket. 111. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra - leszögezte, hogy eljárási jogszabálysértés a döntés hatályon kívül helyezését csak akkor alapozhatja meg, ha a Ket. vagy a Tpvt. az adott eljárási cselekményhez az érvénytelenség vagy a hatálytalanság jogkövetkezményét fűzi. A felperes által megjelölt eljárási jogszabálysértésekhez azonban ilyen jogkövetkezmények nem kapcsolódnak, a tényszerűen megállapítható határidő túllépés pedig az ügy érdemére nem volt kihatással. Az eljárás kiterjesztésére nem került sor, további iratokat az alperes nem szerzett be. Az ügy érdemét illetően kifejtette, hogy a felperes szabályzatainak szövegéből, objektív törekvéséből és a szabályzatok alkalmazásához kapcsolódó szankciórendszerből egyértelműen levezethető, hogy azok célja a díjak rögzítése volt. A jogsértés megállapításához a versenykorlátozó cél megvalósulása elegendő, függetlenül attól, hogy etikai-fegyelmi eljárások nem voltak illetve, hogy az árakat a gyakorlatban nem alkalmazták. Maradékalanul osztotta az alperes határozatában részletesen kifejtett indokolást, rögzítette, hogy az azokkal szembeni állításait a felperes bizonyítékkal nem támasztotta alá. Hangsúlyozta, hogy ha a díjak valóban tájékoztató jellegűek lettek volna, akkor a tagokra a szabályzatok betartásának kötelezettsége helyett a figyelembevétel vagy a megfontolás terhét hárította volna. Erre tekintettel nincs jelentősége annak, hogy a felperesi akarat-elhatározás egy része ajánlás jelleggel szerepelt. A felperesi tagság bevételére vonatkozó adat hiányában nem találta jogszabálysértőnek a releváns forgalomként figyelembe vett előző évi nettó árbevételre vonatkozó összeget. Az alperes a Tpvt. 78. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerinti mérlegelést elvégezte, a mérlegelési szempontokat a határozat tartalmazza, azok felülmérlegelésére alapul szolgáló iratellenes ténymegállapításra, vagy kirívó, okszerűtlen mérlegelésre a felperes nem hivatkozott.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a kereseti kérelmének megfelelő megváltoztatását kérte. Előadta, hogy a hiányos és részben iratellenes ítéleti tényállásból az elsőfokú bíróság téves következtetésre jutott. A hivatkozott eljárási jogszabálysértésekkel kapcsolatban kifogásolta a Ket. vagy a Tpvt. érvénytelenítő illetve hatálytalanító jogkövetkezményére vonatkozó ítéleti megállapítást. Állította, hogy az alperes eljárási késedelme az ügy érdemére is kihatott, mert az elintézési határidőre vonatkozó

szabályok megtartása esetén lehetőség lett volna az éves küldöttgyűlésen meghozni a szükséges határozatokat. Kifogásolta, hogy a vizsgálati jelentést nem küldték meg a számára. Az eljárás kiterjesztésére vonatkozó megállapítás iratellenes, az alperes által a honlapról letöltött Versenyszabályzat tervezete ugyanis a vizsgálat tárgyát nem képezte, mivel az nem lett szabályzatként elfogadva. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a hivatkozott eljárási szabálysértések, összességükben mérlegelve, kihatottak-e az ügy érdemére, figyelemmel a mérlegelési jogkörben hozott határozatok jogszerűségéhez fűződő együttes követelményekre. Ennek hiányában pedig nem lehet megfelelő következtetést levonni arról, hogy az egyes bizonyítékok mérlegelése okszerű volt-e a döntéshozatal során. A bíróság összegével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy tagjai a területi kamarák, akik éves tagdíjbevételeikből fizetnek neki részesedést. Tagságának bevétele az iratok között rendelkezésre áll, amelyre vonatkozó - a keresetlevélhez pótlólag csatolt - elszámolását az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta. Kifogásolta, hogy a Közlemény időközbeni visszavonására sem volt figyelemmel az elsőfokú bíróság.

A fellebbezéssel szembeni ellenkérelmében az elsőfokú alperes az ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy az eljárás elhúzódása a felperes magatartására vezethető vissza, állította, hogy az eljárást nem terjesztették ki, további iratot nem szereztek be, a vizsgálati jelentés megküldése pedig nem törvényi kötelezettsége. Hangsúlyozta, hogy a bírságszámítás kiinduló adatát a felperes maga szolgáltatotta, és nem jelölte meg, hogy miért lenne az téves, illetve, hogy mi lenne a helyes összeg.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése szerinti terjedelemben, az előterjesztett fellebbezés és az ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges releváns tényeket feltárta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelte, majd azokat a vonatkozó jogszabályokkal összevetve helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresetét el kell utasítani. A felperes fellebbezésében olyan tény vagy körülményt nem jelölt meg, olyan jogi érvet, bizonyítékot nem hozott fel, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését, a fellebbezés kedvező elbírálását eredményezhette volna. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság jogi érvelésével túlnyomó részben egyetért, kis részben - a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - azt a következők szerint pontosítja.

A Ket. 109.§-ának (1) bekezdése alapján a közigazgatási határozat felülvizsgálata, jogszabálysértésre hivatkozással kérhető a bíróságtól. A Ket. 111.§-ának (1) bekezdése értelmében a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság - az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével - jogszabálysértés megállapítása esetén a közigazgatási döntést hatályon kívül helyezi, illetve megváltoztatja. A Ket. hatálybalépését követően is megfelelően irányadó a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának KK. 31. számú azon állásfoglalása (a továbbiakban: KK. 31. állásfoglalás), amely kimondja, hogy a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a bíróság elsősorban azt vizsgálja, hogy a közigazgatási határozat

érdemben megfelel-e a jogszabályoknak. Eljárási jogszabálysértés miatt csak akkor van helye hatályon kívül helyezésnek, ha az eljárás jogszabálysértés jelentős, a döntés érdemére is kihat, és a bírósági eljárásban nem orvosolható.

A fentiekből látható, hogy nem minden eljárás jogszabálysértés alapozza meg a közigazgatási döntés hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását. A kisebb súlyú, az ügy érdemét nem érintő szabálysértések, illetve a bírósági eljárásban orvosolható hibák mellett a határozat - a jogbiztonsághoz fűződő alkotmányos alapelv érvényesülése érdekében - fennmaradhat. A Ket. 111.§-ának (1) bekezdésében foglaltakhoz, illetve a KK. 31. állásfoglalásban kifejtettekhez képest további szűkítés egyetlen jogszabályi rendelkezésben, de a közigazgatási bírói gyakorlatban sem lelhető fel. Törvényi megszorítás, kivételes jogalkalmazás speciálisan a versenyfelügyeleti eljárásokra nézve sincsen. Ennél fogva nem fogadható el az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett azon álláspont, miszerint a bíróság csak azokat az eljárás jogszabálysértéseket veheti figyelembe, amelyekhez a Ket. vagy a Tpvt. az érvénytelenség vagy a hatálytalanság jogkövetkezményét fűzi. Az elsőfokú bíróság erre vonatkozó megállapítását a Fővárosi Ítéltábla tévesnek tartja, ezért azt az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzi. Ez azonban az elsőfokú ítélet érdemét nem érinti, az elsőfokú bíróság ezen túlmenően kifejtett indokolásával a Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul egyetért.

A négy évtizede töretlen közigazgatási bírói gyakorlat szerint önmagában az eljárás elhúzódása nem alapozza meg a határozat hatályon kívül helyezését. Ha ezzel összefüggésben a felperes nem tudja igazolni, hogy a hatóság eljárás késedelme az ügy érdemét a bírósági eljárásban sem pótolhatóan számára hátrányosan befolyásolja, akkor e jogsértésnek bírói döntésben megnyilvánuló következménye nincs. Jelen esetben a felperes azért tartotta az elintézési határidő túllépését az ügy érdemére is kihatónak, mert ellenkező esetben lehetőség lett volna az éves küldöttgyűlésen meghoznia a jogszerű határozatokat. Ezzel szemben a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az éves küldöttgyűlésen a felperes legfeljebb megszüntethette volna a határozatban megállapított jogsértéseket, de meg nem történtté nem tehetné volna. Egyébként a törvényes rend helyreállítása érdekében nem volt akadály a rendkívüli küldöttgyűlés összehívásának sem. Mindezeket túl a felperes nem cáfolta az alperes azon érvelését, hogy az eljárás elhúzódása éppen az ő magatartására vezethető vissza. Mivel az alperes eljárás jogszabálysértése az ügy érdemére nem hatott ki, ezért erre hivatkozással alaptalanul kérte a felperes a határozat hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását.

A másodfokú bíróság ismételtén rámutat arra, hogy a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata csak jogszabálysértésre hivatkozással kérhető. A felperes kifogásolta, hogy a vizsgálati jelentést az alperes nem küldte meg számára, ám elmulasztotta megjelölni azt a jogszabályi helyet, amely alapján ez az alperes kötelezettsége lett volna. Ilyen rendelkezésről a másodfokú bíróságnak hivatalos tudomása sincs. A Tpvt. 73.§-ának (1) bekezdése az előzetes álláspont megküldéséről rendelkezik, ugyanezt a vizsgálati jelentés tekintetében a Tpvt. 71.§-a nem írja elő. Ennél fogva a felperes a vizsgálati jelentés megküldésének elmaradását alappal nem kifogásolhatta, figyelemmel arra is, hogy nem volt elzárva annak iratbetekintés útján történő megismerésétől.

A Tpv. 70.§-ának (1) bekezdése szerint a vizsgáló végzéssel vizsgálatot rendel el olyan tevékenység, magatartás vagy állapot észlelése esetén, amely a Tpv. vagy az EK. Szerződés 81. vagy 82. cikkének rendelkezéseit sértheti, feltéve, hogy az eljárás a GVH hatáskörébe tartozik, és a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi.

A versenyfelügyeleti eljárás megindítására vonatkozó hatósági döntés alapvető jelentőségű az ügy kimenetele szempontjából. Az ügyindító döntésében a versenyhatóságnak a releváns tények és a vonatkozó jogszabályok megjelölésével közölnie kell az eljárás alá vont személlyel az ellene folytatott vizsgálat lényegét, még hozzá olyan mélységben, hogy abból számára kitűnjön, milyen jogi következtetés levonására alkalmas, mely magatartása miatt folyik az eljárás. Csak így kerülhet abba a helyzetbe, hogy eljárási jogait teljeskörűen gyakorolni tudja, az ügyben nyilatkozzon, a javára szóló bizonyítékokat előtárja, bizonyítási indítványt tegyen stb. E garanciális szabályok nem érvényesülhetnek, ha az ügyindító döntésben nem szereplő kérdések, magatartások is vizsgálat, majd később a döntés tárgyát képezik. A határozat legalább részbeni hatályon kívül helyezésének - az ügy érdemére is kiható, súlyos, a bírósági eljárásban sem orvosolható eljárási jogsértés okán - alapja lehet az, hogy az alperes érdemi határozatában olyan magatartás jogszabályba ütközése miatt marasztal el, amelyet az eljárást megindító végzésében nem közölt.

A perbeli esetben a Vj-201/2005/1. számú végzés rendelkezett a versenyfelügyeleti eljárás megindításáról. Eszerint a felperesi kamara 1998. március 6-án elfogadott, többször módosított Etikai-fegyelmi Szabályzata egyes rendelkezései, és a vonatkozó további szabályzatai alapján tanúsított magatartása alkalmas lehet az építész szolgáltatók versenyének indokolatlan korlátozására. Ebből következik, hogy a versenyfelügyeleti eljárás tárgyát nem csak a hatályos Etikai-fegyelmi Szabályzat képezte, hanem a vonatkozó további szabályzatok is. Önmagában az, hogy a Versenyszabályzat tervezetként került fel a felperes honlapjára, még nem jelenti azt, hogy az a tervezet jellege folytán ne minősülne szabályzatnak és mint ilyen a versenyfelügyeleti eljárás keretein kívül esne. A felperes nem cáfolta azt az elsőfokú bíróság által megerősített alperesi megállapítást, miszerint a Versenyszabályzat nem tekinthető pusztán munkaanyagának, hiszen azt a tagok széles köre megismerhette, és alappal feltételezheték, hogy az abban foglaltak iránymutatásul szolgálnak számukra. Ezért nem a formai megnevezésnek, hanem a tartalomnak, és annak van jelentősége, hogy azt a felperes a honlapján közzétette. Mindezek alapján a másodfokú bíróság sem fogadta el azt a felperesi érvelést, miszerint az alperes az eljárást jogszabálysértő módon kiterjesztette. Az pedig, hogy ezt a dokumentumot nem a felperes biztosította a hatóság számára, még nem zárja ki, hogy az eljárás lefolytatása érdekében a hatóság maga ne szerezze be a szükséges bizonyítékokat.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a felperes által hivatkozott eljárási jogsértések egy része nem valósult meg, az eljárás elhúzódnása pedig önmagában nem alapozhatta meg a határozat hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását. A felperes a jogsértéssel kapcsolatos megállapításokat a fellebbezésében érdemben nem vitatta,

ezért azok vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla csak utal az elsőfokú bíróság helyes ítéleti megállapításaira.

A bírság összegével kapcsolatos fellebbezési előadás alapján a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperesnek a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan mérlegeléssel kell a bírságot kiszabnia. Ennek főbb szempontjait példálózó jelleggel a Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdése határozza meg, a felsoroltakon kívül azonban értékelni lehet minden olyan egyéb tényezőt is, amely a konkrét ügyben a jogsértéshez relevánsán hozzátartozik, enyhítve vagy súlyosítva annak megítélését. A Pp. 339/B. §-a értelmében a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. E törvényi rendelkezésből következik, hogy az alperesnek a határozat indokolásában számot kell adnia arról, hogy a bírságösszeg meghatározásakor mit és milyen súllyal mérlegelt. Az alperes a Közleményben foglaltakat zsinórmértékül alapul veheti, ám az a bíróságot nem köti, hiszen a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata jogszerűségi felülvizsgálatot jelent. A Közlemény pedig nem minősül jogszabálynak, ezért a perben a határozat bírságra vonatkozó rendelkezését csak a Tpvt. 78.§-ában foglaltakkal lehet összevetni.

A versenykorlátozó célú, ezen belül is az árakban való tiltott megállapodás akkor is a legsúlyosabb versenyjogsértések közé tartozik, ha azt ténylegesen nem alkalmazták, a releváns piacra befolyással nem volt. Éppen ezért az alperesnek a bírság kiszabásakor abból kellett kiindulnia, hogy a felperes magatartása súlyos jogsértésnek minősül. A felperes fellebbezésében állította, hogy az alperes téves adatot vett alapul, ugyanakkor még a fellebbezésében sem ismertette, hogy ez az összeg mely oknál fogva téves, és nem adta meg az álláspontja szerinti helyes összeget sem. Ennek egyébként is csak akkor lenne jelentősége, ha a felperes azzal érvelt volna, hogy a kiszabott bírság összege meghaladja a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdésében meghatározott maximális mértéket. A kiindulási összegről ugyanis a Közlemény szól csupán, ezért annak megfelelésége a bírósági felülvizsgálat tárgyát nem képezheti. Mindezeket túl a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a lehetőségekhez képest valamennyi mérlegelési szempontot figyelembe vett, a felperes javára értékelt minden olyan körülményt, amely csak kis mértékben is mellette szólhat. A felperes maga sem hivatkozott olyan körülményre, amelyet az alperes indokolatlanul vett volna súlyosító tényezőként figyelembe. Mivel pedig az elkövetett jogsértés a legsúlyosabb egyike, ezért a bírság összege egyáltalán nem minősíthető eltúlzottnak. Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla sem látott lehetőséget a bírság csökkentésére, netán mellőzésére.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeit megfizetni. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39.§-ának (3) bekezdés c) pontja és 46.§-ának (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illeték viselésére a felperes - az Itv. 5.§-ának (2) és (3) bekezdéseiben foglaltak hiányában - a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján kell viselnie.

Budapesten, 2010. évi március hó 24. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. tanácselnök dr. Vitál-Eigner Beáta sk. előadó bíró
dr. Bacsa Andrea sk. bíró